Dosarul nr. 21r-2819/23 Prima instanță : Judecătoria Anenii Noi sediul Bender
Nr. 1-23104919-02-21r-05122023 Judecător : Plești Aurelia

D E C I Z I E
În numele Legii

15 aprilie 2024 municipiul Chișinău
Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată Secrieru Ion
Judecătorii Arnăut Sergiu și Lîsîi Ghenadie

a judecat, în ordine de recurs, fără prezența părților la proces, *(în temeiul modificărilor operate la art. 447 Cod de procedură penală prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023, Monitorul Oficial al R. Moldova, 104-110/447, 07.06.2003)*, recursul directorului Penitenciarului nr. 8 Bender, Seergiu Mîrzac, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi sediul Bender din 25 octombrie 2023, la demersul Administrației Penitenciarului nr. 8 Bender cu privire la aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal în privința condamnatului Vremere Mihail.

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanță: 20.07.2023 – 25.10.2023;
Instanța de recurs: 05.12.2023 – 15.04.2024;
Procedura de citare legală a fost executată.

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

C O N S T A T Ă:

1. La 20 iulie 2023 administrației penitenciarului nr. 8 Bender s-a adresat în adresa Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender cu demers privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, în temeiul art. 92 Cod penal, în privința condamnatului Vremere Mihail.

În susținerea demersului reprezentantul penitenciarului a indicat, a fost condamnat la 30.01.2019 prin sentința Judecătoriei Căuşeni, sediul Central în baza art. art. 186 alin. (5); 287 alin. (3); 349 alin. (1); 84 Cod penal la 7 ani privațiune de libertate în penitenciar de tip semiînchis. Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chișinău, condamnat în baza art. 84 CP alin. (1) CP la 8 ani privațiune de libertate. La 27.11.2019, Judecătoria Căuşeni, sediul Ştefan Vodă condamnă în baza art. 201^1 alin. (1) lit. b); 155; 84 alin. (1), (4) CP la 10 ani privațiune de libertate. La

16.03.2021 Judecătoria Anenii Noi, sediul Bender reduce termenul în baza art. 385 alin. (5); 473[4] alin. (4) CPP cu 503 zile. Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 19.10.2021 casează încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 16.03.2021, trimite cauza la rejudecare. La 15.12.2021 Judecătoria Anenii Noi, sediul Bender a redus din termenul pedepsei în baza art. 473[4] alin. (4) CPP 274 zile. Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 11.04.2023, în baza art. 473[4] alin. (4) CPP a fost redus din termenul pedepsei 114 zile.

Mai indică că începutul termenului 31.08.2019 și sfârșitul termenului: 29.08.2028, cu 274 şi 114 zile reduse la 07.08.2027 şi cu 74,64 zile privilegiate sfârșitul termenului 25.05.2027. Potrivit art. 92 CPRM 1/2 31.08.2024, cu reducerea termenului de arest (366), mecanismul compensatoriu (274 şi 114) şi zilele privilegiate (74) la data de 18.06.2023. La data de 15.04.2022 a executat real: 04 ani 03 luni 29 zile, termen neexecutat real: 02 ani 00 luni 00 zile; termen executat efectiv: 05 ani 11 luni 05 zile, termen neexecutat efectiv: 03 ani 10 luni 12 zile. La data de 13.07.2023 a executat real: 03 ani 10 luni 13 zile, termen neexecutat real: 04 ani 10 luni 13 zile, termen executat efectiv: 6 ani 1 lună 18 zile; neexecutat efectiv 03 ani 10 luni 12 zile. Conform sentinței Judecătoriei Căuşeni, sediul Ştefan Vodă din 27.11.2019 condamnatul Vremere Mihail a dispus de perioada iunie 2022, iulie 2022 a fost încasată. La moment nu dispune de careva datorii. A fost stimulat de 3 ori, sancționat de 2 ori, care la moment sunt stinse. Conform dosarului personal deținutul Vremere Mihail dispune de 11 luni munci remunerate, are realizat programul individual de executare a pedepsei, manifestă un comportament pozitiv. Este încadrat în cîmpul muncii.

2. *Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi sediul Bender din 25 octombrie 2023*, s-a respins, cererea condamnatului Vremere Mihail cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, în temeiul art. 92 Cod penal, ca neîntemeiată.

3. *Nefiind de acord cu încheierea menționată a declarat recurs directorul Penitenciarului nr. 8 Bender, Sergiu Mîrzac*, prin care solicită admiterea recursului, casarea încheierii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admis demersul Penitenciarului nr. 8 Bender, Sergiu Mîrzac, în privința condamnatului Vremere Mihail privind aplicarea în privința acestuia a prevederilor art. 92 Cod penal.

În motivarea recursului a invocat că, concluziile instanței de judecată sunt greșite, or, în opinia administrației penitenciarului art. 92 Cod penal, în privința condamnatului Vremere Mihail poate fi aplicat. Astfel, de către instanța de judecată în cadrul examinării cauzei nu s-a ținut cont că, de către administrația penitenciarului au fost prezentate documente confirmative privind concluzia administrației locului de detenție, precum că condamnatul întrunește condițiile art. 92 Cod penal. Deținutul dat fiind caracterizat pozitiv de către membrii comisiei penitenciarului, deoarece nu dispune de sancțiuni disciplinare active, a fost stimulat 3 ori. Regimul de detenție nu

încalcă, are un comportament adecvat faţă de personalul penitenciar, pe perioada detenției nu a săvârșit infracțiuni, nu a avut tentativă de evadare, nu susține subcultura criminală, nu manifestă interes faţă de jocurile de hazard nici față de băuturile alcoolice. A participat la diverse programe socio-educative: „Programul informativ de adaptare la mediul penitenciar pentru deținuții noi sosiți", „Program informativ privind modul şi condițiile de încadrare în cîmpul muncii a persoanelor private de libertate", „Program de reducere a violenței". Toate acestea au dus la concluzia membrilor comisiei penitenciarului că deținutul Vremere Mihail a stat pe calea corijării şi a fost caracterizat satisfăcător.

Consideră că concluzia instanței privitor la comportamentul condamnatului, este una pripită şi unilaterală, astfel instanța de fond nefondat a ignorat argumentele reprezentantului administrației, comisiei penitenciarului menționate mai sus, examinând astfel cazul unilateral şi neobiectiv.

4. Procedura citării legale executată.

Potrivit prevederilor art. 447 alin (1) și (2) Cod de Procedură Penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Reprezentantul Penitenciarului nr. 8 Bender, avocatul și condamnatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe.

Părțile nu s-au folosit de dreptul acordat de a depune referință potrivit prevederilor art.447 alin.(2) Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței prin intermediul poștei electronice și poștei terestre, fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 391 Cod de Procedură Penală RM privind citarea participanților la proces, instanța conform art. 447 alin. (1) CPP a dispus examinarea cauzei fără prezența părților la proces.

5. *Colegiul penal, audiind participanții la proces, examinând materialele cauzei, consideră recursul directorului Penitenciarului nr. 8 Bender, Seergiu Mîrzac, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi sediul Bender din 25 octombrie 2023 nefondat şi pasibil de a fi respins, reieşind din următoarele considerente:*

6. Conform art. 437 alin.(1), pct. 4) Codul de procedură penală, *pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.*

Potrivit art. 448 alin.(1) Codul de procedură penală, *judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs*.

În conformitate cu art.449 Codul de procedură penală, *judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea*

atacată, dacă recursul este nefondat; recursul este depus peste termen; recursul este inadmisibil; admite recursul, casând hotărârea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător.

Subsecvent normei citate, instanța de recurs, în conformitate cu prevederile art. 449 alin.(1) lit. a) Cod procedură penală, *judecând recursul, instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Conform art.469 Codul de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: 1) liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art.91 din Codul penal);* ***2) înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă (art.92 din Codul penal);*** *3) liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave (art.95 din Codul penal); 4) amînarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani (art.96 din Codul penal), anularea amînării executării pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate; 5) reabilitarea judecătorească (art.4722 din Codul penal); 6) schimbarea categoriei penitenciarului (art.72 din Codul penal); 7) înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare (art.64 din Codul penal); 8) înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu închisoare (art.67 din Codul penal); 9) anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau, după caz, a liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei neexecutate (art.90 şi 91 din Codul penal); 10) căutarea persoanelor condamnate care se ascund de organele care pun în executare pedeapsa; 11) executarea sentinței în cazul existenței altor hotărîri neexecutate, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea ultimei hotărîri; 12) computarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea hotărîrii de condamnare; 13) prelungirea, schimbarea sau încetarea aplicării măsurii de constrîngere cu caracter medical alienaţilor (art.101 din Codul penal); 131) internarea forţată într-o instituţie ftiziopneumologică (art.961 din Codul penal); 14) liberarea de pedeapsă sau uşurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situaţiei (art.10 şi 101 din Codul penal), precum şi excluderii din hotărîrea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată; 15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare); 16) liberarea de executare a pedepsei în legătură cu expirarea termenelor de prescripție ale executării sentinței de condamnare (art.97 din Codul*

penal); 17) explicarea suspiciunilor sau neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor; 171) constatarea condițiilor de detenție a condamnaților; 18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnați

Potrivit prevederilor art. 471 alin. (1) Cod de procedură penală, care stabilește că chestiunile specificate art. 469 alin. (1) pct. 5), 11) și 14) se soluționează de către judecătorii instanței de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art. 469 alin. (1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. *Soluționarea de către instanța de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) și 2) se efectuează în condițiile prevăzute la art.266 și 267 din Codul de executare și numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluționării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)–9), instituția care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluționării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3), și raportul medical respectiv. În ședința de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluționarea chestiunii solicitate.*

Alin.(2) Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)–7), 11), 12), 14)-16) și 18) poate servi și cererea condamnatului. Referitor la chestiunile prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 1) și 2), condamnatul înaintează cererea în instanța de judecată doar dacă a fost refuzat în condițiile art. 266 alin. (3) din Codul de executare.

Conform prevederilor 469 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume: înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă (art.92 din Codul penal).

În conformitate cu art. 92 Cod penal, (1) în privința persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave și grave, instanța de judecată, ținând cont de comportarea lor în timpul executării pedepsei, poate pronunța o încheiere cu privire la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parțial, de la pedeapsa complementară. (2) înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puțin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă și jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă. (3) la înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă. Instanța de judecată poate alege orice pedeapsă mai blândă, din cele specificate la art. 62, în limitele prevăzute pentru fiecare categorie de pedepse. (4) la înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, instanța de judecată îl poate

obliga pe condamnat să îndeplinească obligațiile prevăzute la art.90 alin. (6) în termenul de pedeapsă, la care a fost condamnat, rămas neexecutat.

7. În raport cu materialele cauzei, Colegiul penal constată că, Vremere Mihail a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 27 noiembrie 2019 Vremere Mihail a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201^1 alin.(1) lit.b); 155; 84 alin.(1), (4) CP RM Cod penal și condamnat la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Colegiul conchide că începutul executării termenului pedepsei din data de 31.08.2019 iar sfârșitul executării termenului pedepsei – 28.09.2028, cu 274 şi 114 zile reduse la 07.08.2027 şi cu 74 zile privilegiate sfârșitul termenului 25.05.2027.

Conform concluziei membrilor comisiei Penitenciarului nr. 8 Bender din 13.07.2023, potrivit raportului de evaluare privind comportamentul condamnatului prezentat, se deduce că condamnatul Vremere Mihail este caracterizat pozitiv, pe parcursul executării pedepsei a fost stimulat, iar sancțiunile sunt stinse. Membrii Comisiei au hotărât să admită prezentarea materialelor în instanța de judecată pentru aplicarea prevederilor art. 92 din Codul penal.

8. În lumina considerentelor enunțare supra, instanța de recurs consideră că, deocamdată, înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în privința condamnatului nu este posibilă şi, prin urmare, demersul este înaintat prematur, or reieșind din caracterul și natura faptei comise de condamnat, instanța are suficiente temeiuri de a presupune că, înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în privința acestuia, nu va fi o măsură echitabilă în raport cu fapta comisă, consecințele infracțiunii și cu necesitatea corectării depline a condamnatului.

Totodată, la soluționarea demersului privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, instanța a luat în calcul inclusiv gradul prejudiciabil şi gravitatea infracțiunii săvârșite, persoana condamnatului. Pedeapsa pe care o execută condamnatul urmează să conducă la realizarea scopului de restabilire a echității sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

9. Reieşind din materialele cauzei și dosarului personal prezentat de către administrația Penitenciarul nr. 8 Bender, se atestă că condamnatul Vremere Mihail a realizat programul individual de executare a pedepsei și manifestă un comportament pozitiv.

La fel, din materialele dosarului personal al condamnatului urmează că, Vremere Mihail a la data examinării demersului a ispășit ½ din termenul stabilit conform sentinței de condamnare (cu reducerea termenului de arest 366 zile, cu aplicarea mecanismului compensatoriu 274 și 114 zile și cu zilele privilegiate 74,), a realizat programul individual de executare a pedepsei, însă potrivit certificatului de sancțiuni și stimulări Colegiul atestă că condamnatul a fost stimulat de 3 ori și sancționat disciplinar de 2 ori pentru încălcarea regimului de detenție, astfel urmând a se ține

cont și de termenul pedepsei închisorii executat, care este unul mult prea mic la etapa actuală, factor care denotă caracterul nejustificat al demersului. Or, condamnatul a beneficiat de reducere a pedepsei în baza amnistiei și condițiilor de detenție.

Subsidiar, Colegiul notează caracterul nejustificat al aplicării cerințelor art. 92 CP al RM, reieșind din faptul că, condamnatul Vremere Mihail ispășește pedeapsa pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201^1 alin.(1) lit.b); 155; 84 alin.(1), (4) care potrivit prevederilor art. 16 alin. (4) Cod Penal se califica ca fiind grave, iar reieșind din consecutivitatea infracțiunilor săvârșite, îşi dădea seama de numărul consecințelor rezultate, se dă dovadă că nu se încadrează sub prevederile acestei Legi şi acesta nu păşeşte pe calea corijării, în pofida faptului că pe parcursul ispășirii pedepsei a realizat o parte din activitățile planificate, astfel Colegiul constată că pe parcursul ispășirii pedepsei condamnatul nu s-a corectat.

Concomitent din materialele dosarului personal al condamnatului urmează că, lui Vremere Mihail i s-a stabilit risc de recidivă ridicat, prin care au stabilit factorii criminogeni și anume istoric infracțional, lipsa empatiei, toleranță scăzută la frustrare, recent a mai fost condamnat pentru infracțiuni similare, infracțiunea a fost săvârșită cu intenție, cu aplicarea violenței psihice și fizice, durata mică între infracțiunile săvârșite, consumul de alcool a influențat la săvârșirea infracțiunii, pattern infracțional fapt ce se demonstrează comportamentul ultimului, astfel instanța constată că pe parcursul ispășirii pedepsei condamnatul nu s-a corectat (f.d. 73).

Potrivit raportului de evaluare despre realizarea programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului s-a stabilit că condamnatul a fost angajat la munci neremunerate, a realizat programul individual de executare a pedepsei, a manifestat un comportament respectuos și adecvat față de angajații penitenciarului, a fost sancționat însă sancțiunile sunt stinse, a fost stimulat, nu face parte din grupări criminale fiind caracterizat cu calificativul „pozitiv”. (f.d. 70 verso).

Conform demersului instituției Penitenciare, s-a constatat că, aplicarea art. 92 CP al RM, este posibilă din data de 31.08.2024, adică după executarea a ½ din termenul de pedeapsă. Partea reală a pedepsei executate la data de 15.04.2022, este de 3 ani, 10 luni, și 13 zile, iar sfârșitul termenului este data de 29.08.2028 însă cu aplicarea 274 şi 114 zile reduse la 07.08.2027 şi cu 74 zile privilegiate sfârșitul termenului 25.05.2027, partea neexecutată a pedepsei, este de 4 ani 10 luni și 13 zile, termen care în viziunea Colegiului este mult prea mic și neechitabil, pentru a considera posibilă corectarea și reeducarea condamnatului în spiritul respectării legii.

Totodată potrivit certificatului cu privire la existența prejudiciului cauzat prin infracțiune și achitările efectuate pentru recuperarea acestuia, condamnatul Vremere Mihail se atestă că în adresa Penitenciarului nr.8-Bender a parvenit spre executare titlul executoriu nr. 1-168/18 din 27.11.2019 emis de Judecătoria Căușeni sediul Ştefan- Vodă privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 128,00 lei (una sută douăzeci şi opt lei 00 bani)în beneficiul Statului. Conform Sentinței Judecătoriei

Căușeni, sediul Central din 30.01.2018 nu dispune de obligațiuni financiare. Conform Sentinței Judecătoriei Căușeni sediul Ștefan Vodă din 27.11.2019 dispune de obligațiuni financiare cheltuielilor de judecată în sumă de 128,00 lei (una sută douăzeci şi opt lei 00 bani) în beneficiul Statului. în Penitenciarul nr.8-Bender a fost încasată suma sus menționată în perioada iunie 2022 - 96,92 lei, iulie 2022 - 31,08 lei, la moment debitorul nu dispune de careva datorii.

10. Prin urmare Colegiul reține că înlocuirea pedepsei închisorii cu o pedeapsă mai blândă poate avea loc numai în privința condamnaților care execută pedeapsa pentru săvârșirea unor infracțiuni ușoare, mai puțin grave sau grave, indiferent dacă este sau nu reparată dauna cauzată prin infracțiune, precum și faptul executării efective cel puțin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă și jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă.

Circumstanțele în cauză denotă că, în cazul dat, înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă este prematură şi contrară scopului pedepsei penale, la moment nefiind posibilă reintegrarea condamnatului în societate, deoarece acest lucru nu va contribui la restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni, cu atît mai mult că condamnatul în realitate acesta nu a executat nici jumătate din termenul respectiv al pedepsei aplicate.

Colegiul penal, având în vedere cele menționate, consideră concluzia instanței întemeiată, astfel că, condamnatul Vremere Mihail, nu poate beneficia de aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal.

Reieșind din caracterul, natura și rezonanța faptei comise de condamnat, instanța a avut suficiente temeri a presupune că înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în privința condamnatului, la această etapă de executare a pedepsei ar fi de natură să stârnească o reacție de dezaprobare generală puternică din partea societății civile, astfel încât într-o asemenea situație continuarea executării pedepsei închisoarea se justifică totalmente. Or, în speță reintegrarea condamnatului în societate nu este posibilă la moment, deoarece timpul real executat nu este proporțional în raport cu gravitatea faptei comise, iar înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă nu va fi o măsură echitabilă în raport cu fapta comisă, consecințele infracțiunii și cu necesitatea corectării depline a condamnatului, totodată cu gradul prejudiciabil care decurge din însăși natura valorilor sociale vătămate sau periclitate, afectează victima atât pe plan social cât și pe plan psihologic și este o consecință dură, pe care condamnatul trebuie să realizeze și să nu mai repete asemenea acțiuni.

La fel, Colegiul penal atestă că lăsarea în libertate a persoanei condamnate pentru faptele respective incriminate de art. 201^1 alin.(1) lit.b); 155; 84 alin.(1), (4) Cod penal pentru o infracțiune săvârșită cu aplicarea violenței, condamnatului după executarea a ½ din termenul de pedeapsă nu reprezintă o decizie care să corespundă scopului pedepsei penale, iar termenul de pedeapsă executat real în opinia instanței

este insuficient astfel încât să justifice aplicarea art.92 Cod penal în privința condamnatului în raport cu infracțiunea săvârșită și termenul pedepsei stabilit de instanța de judecată.

11. Din economia normei art. 92 CP al RM, înlocuirea părții neexecutare din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă poate fi aplicată dacă instanța de judecată va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei. O atare concluzie urmează a fi trasă în baza studierii depline şi obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoare, inclusiv dacă s-a aflat şi în alte penitenciare, la respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai şi medico-sanitare de detenție, la relațiile cu alți condamnați, cu familia, la participarea la măsurile cultural-educative, la prezența sancțiunilor disciplinare valabile la momentul soluționării demersului.

Așa fiind, reieșind din prevederile sus-citate şi raportându-le la situația de fapt descrisă, în corelație cu Recomandările Plenului Curții Supreme de Justiție, Colegiul penal consideră că înlocuirea părții neexecutare din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă este prematură precum şi corectarea condamnatului, fără a mai executa o parte din pedeapsă nu este posibilă şi, prin urmare, demersul administrației Penitenciarului nr. 8 Bender este înaintat pretimpuriu, or, în spața dată, Colegiul penal constată că, la momentul soluționării chestiunii date, condamnatul Vremere Mihail nu a păşit pe calea corijării și reeducării sale, acesta urmînd a executa integral termenul pedepsei închisorii stabilit prin actul de condamnare.

Nu în ultimul rând, la soluționarea demersului privind înlocuirea părții neexecutare din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, săvârșite de Vremere Mihail dar și caracterul faptelor infracționale comise, în raport cu termenul pedepsei închisorii real executat, ca în cumul luate, să conducă la aceea ca pedeapsa, în prezența căreia se află condamnatul, să aibă drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracțiuni, atât din partea lui Vremere Mihail, cât şi a altor persoane.

Astfel, instanța de recurs constată că, efectiv, din termenul de pedeapsă de 10 ani privațiune de libertate stabilit definitiv condamnatului, acesta a executat efectiv pînă la data de 13.07.2023 termenul de 3 ani, 10 luni, și 13 zile, ceea ce constituie un termen prea mic, și în opinia instanței, ținând cont de scopul pedepsei penale şi circumstanțele specifice al cazului, în care s-au săvârșit faptele prejudiciabile, dar şi în contextul altor situații similare în care s-au aplicat prevederile art. 92 CP al RM, la momentul dat, înlocuirea părții neexecutare din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă este prematură în principiu, corespunzător, față de condamnatul Vremere Mihail nu poate fi aplicată înlocuirea părții neexecutare din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă, în condițiile art. 92 CP al RM, la etapa actuală, având în vedere termenul pedepsei închisorii neexecutat, motiv din care recursul declarat de directorul instituției

penitenciare nr. 8 Bender urmează a fi respins.

12. Prin urmare, în opinia Colegiului, față de condamnatul Vremere Mihail nu poate fi aplicată înlocuirea părții neexecutare din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă, în condițiile art. 92 CP al RM, or corectarea şi reeducarea condamnatului este irealizabilă, urmând astfel ca condamnatul să execute definitiv pedeapsa stabilită prin hotărârea judecătorească definitivă, dar care pînă la moment nu este irevocabilă fiind contestată cu recurs ordinar.

Astfel, ținând cont de infracțiunea comisă în baza căreia deținutul execută pedeapsa, de termenul real executat de către condamnat precum și de caracterizarea acestuia instanța just a ajuns la concluzia, că este prematură aplicarea art. 92 din Codul penal în privința condamnatului, astfel că Colegiul penal consideră că, corectarea condamnatului Vremere Mihail, și, ca efect, atingerea scopului pedepsei penale, prevăzut la art. 61 Cod penal, la moment, pot fi obținute numai în condițiile executării depline de către Vremere Mihail a pedepsei închisorii, stabilite prin sentința de condamnare.

Totodată, necesită de elucidat că, aplicarea înlocuirii părții neexecutare din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă este un drept şi o rezervă în atitudine a instanței şi nu ca o obligație, or, înlocuirea părții neexecutare din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă se aplică doar cu condiția că instanța de judecată va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei, concluzii care urmează a fi trase în baza studierii depline şi obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoare, inclusiv dacă s-a aflat şi în alte penitenciare, la respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai şi medico-sanitare de detenție, la relațiile cu alţi condamnați, cu familia, la participarea la măsurile cultural-educative.

În aceste circumstanțe Colegiul concluzionează că, pedeapsa aplicată condamnatului Vremere Mihail nu poate fi înlocuită cu una mai blândă, astfel că, judecătorul de instrucție corect a respins demersul administrației Penitenciarului nr. 8 Bender, privind examinarea posibilității înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă în temeiul art.92 Cod Penal a condamnatului Vremere Mihail.

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul Penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a

relua motivele jurisdicției de primă instanță.

În final, Colegiul penal atestă că recursurile declarate de către directorul Penitenciarului nr. 8 Bender, împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi sediul Bender din 25.10.2023, nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art. 444 din Codul de procedură penală pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicat doar dezacordul cu hotărârea contestată, cerințele înaintate nefiind motivate prin careva argumente plauzibile, fapt ce constituie temei de respingere a cererii de recurs ca fiind nefondată, reținând în acest sens că încheierea instanței de fond este legală și întemeiată, iar careva temeiuri de casare a încheierii nu au fost constatate.

13. În conformitate cu prevederile art. 469 - 471 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul directorului Penitenciarului nr. 8 Bender, Sergiu Mîrzac, și menține fără modificări încheierea Judecătoriei Anenii Noi sediul Bender din 25 octombrie 2023 prin care a fost respins demersul administrației Penitenciarului nr. 8 Bender, privind înlocuirea părții neexecutate de pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă, conform art. 92 Cod Penal RM, în privința condamnatului Vremere Mihail.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecător Secrieru Ion

judecător Arnăut Sergiu

judecător Lîsîi Ghenadie